

Monumentnummer*: 520026

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 18 december 2001
Kadaster deel/nr: 13394/42

<i>Woonplaats*</i>			<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>	
Oosterhout			Oosterhout		Noord-Brabant	
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Heuvel	12		4901 KC	Oosterhout		
<i>Kadastrale gemeente*</i>		<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>	
OOSTERHOUT		S	3957			

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

Vrijgelegen voormalig HERENHUIS uit 1901 aan de noordzijde van de lintbebouwde Heuvel, gelegen binnen de als stadsgezicht beschermde kern van Oosterhout. Aan de Heuvel een kleine hardstenen voorstoep met gietijzeren schoenschrapper. Aan de rechter gevel grenst een houten opgeklampte inrijpoort die toegang verschaft tot het achtererf, aan de linkergevel een poort van het belendende pand. P.C. Fick gaf opdracht voor de bouw van het pand dat werd uitgevoerd in Neo-Renaissance stijl met detaillering in Art Nouveau stijl. Thans is het pand als woonhuis annex bedrijfsruimte in gebruik.

Omschrijving.

Het zeer diepe, onderkelderde bakstenen pand beslaat een rechthoekige plattegrond en telt twee bouwlagen en een kapverdieping onder een licht hellend schilddak met steile voor-, zij- en achterschilden gedekt met blokleien in Maasdekking. Crête verdwenen. In de dakschilden diverse ranke schoorstenen en rijk versierde bakstenen dakkapellen met topgevels voor aankappende zadeldakjes. De dakkapellen zijn deels voorzien van gekleurde glas-in-lood vensters. Onderlangs het herenhuis loopt een deels hardstenen en deels gecementeerde plint; bovenlangs een geprofileerde, overstekende en aan de voorzijde gekorniste goot op klossen, die in de voorgevel rijk zijn uitgewerkt en opgenomen in een fries met siermetselwerk en knopornamenten. Dit patroon wordt in de drie overige gevels voortgezet in de vorm van een dubbele bloktandlijst.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De asymmetrische voorgevel bestaat uit rode, voornamelijk in koppenverband gemetselde strengperssteen en telt vier traveeën plus een rond uitgebouwde hoektoren aan de rechter zijde. De linker twee traveeën risaleren. Ingangsportiek op de begane grond met hardstenen trap, jaartalsteen en beglaasde en betraliede paneelvoordeur. Balkon op de verdieping met uitbuikende smeedijzeren balustrade op sierlijk bewerkte consoles. Kapverdieping met samengestelde topgevel (nog deels met siervazen) ter bekroning van de risaliet en octogonale toren (spits verdwenen) ter bekroning van de ronde hoekuitbouw. De voorgevel wordt verder geleed en verlevendigd door het gebruik van zandstenen speklagen en diamantkoppen, (doorgetrokken) hardstenen lekdorpels en cordonlijst, gebosseerde blokken en sierlijk gehouwen blokken met diamantkopmotief in de borstweringen op de verdieping. Al het siersmeedwerk vertoont de invloed van de Art Nouveau. Gevelopeningen met zandstenen omlijstingen onder segmentbogen met rechtgesloten kozijnen voorzien van gedecoreerd boogveld of getoogd kozijn, waarin schuifvensters, deels voorzien van houten rolluiken, of een samengesteld venster met openslaande balkondeuren. In de ronde hoekuitbouw gebogen vensters. Keldervensters met geprofileerde omlijsting waarin hoekpijlertjes met sierlijk smeedijzeren traliwerk. Octogonale bovenbouw hoektoren met vensters voorzien van gekleurd glas-in-lood onder rondboogjes. Trapgevel met rechtgesloten vensters waarin gedeeld bovenlicht. De overige gevels zijn met hardgraauw baksteen en geknipte voeg in kruisverband gemetseld. Relatief rijke achtergevel van drie traveeën breed en een rijk geornamenteerde schoorsteen aan de linker zijde, bestaande uit drie boven elkaar geplaatste en met tandlijsten en profielstenen omzoomde blindnissen waarin siermetselwerk. De schoorsteen wordt bekroond met een bakstenen, vierdelig gekoppelde pijp. De gevel wordt verder geleed en verlevendigd door speklagen in gele verblendsteen en doorgetrokken lekdorpels. T-vormige schuifvensters (deels vervangen) met kleurig siermetselwerk in het boogveld. Kroonlijst met casementen boven een van gebrandschilderde vensters voorziene pui op de begane grond. Gietijzeren kelderroosters.

Rechter gevel met een grote verscheidenheid aan gevelopeningen, geplaatst onder segmentbogen voorzien van aanzet- en sluitstenen in gele verblendsteen en op hardstenen (lek-)dorpels. Rechtgesloten kozijnen met gedecoreerd boogveld als voornoemd waarin een grote verscheidenheid aan vensters en deuren, beglaasd met diverse glassoorten. Onder andere enkele Franse balkons met uitbuikende smeedijzeren balustrades, vensters met getordeerde en rechte diefijzers (kelderkoekoeken), vensters met gekleurd glas-in-lood in Art Nouveau stijl, een opgeklampte kelderdeur met visgraatmotief, een paneeldeur met kleine roedenverdeling naar de voormalige bijkeuken en een door de goot heenschietend hijsluik met versoerde balk. Tegen de gevel een smeedijzeren handpomp met houten zuiger.

Linker gevel soberder gedetailleerd. Hardstenen cordonlijst, slechts onderbroken door een schoorsteen op uitkragend metselwerk. T-vormige schuifvensters met detaillering als voornoemd, op de begane grond met gekleurd glas-in-lood in Art Nouveau stijl. De indeling van het interieur is herkenbaar bewaard gebleven. Diverse rondom een gang gegroepeerde kelderruimten. Begane grond (thans als bedrijfsruimte in gebruik) met voorkamer, hal, trappenhuis en gang naar voormalige keuken, waaraan keldertoegang, privaat, voormalige bijkeuken en enkele voormalige woonvertrekken. Verdieping met overloop en gang waaraan diverse slaapkamers, badkamer, privaat, en voormalige ontbijt-, kinder- en gouvernantekamer. Kapverdieping met zolder en voormalige dienstbodenkamers.

Het zeer rijke interieur is uitgevoerd in eclectische stijl met veel elementen van de Neo-Renaissance en detaillering in Art Nouveau. Hiervan zijn onder andere vermeldenswaard: de kelderruimten met grijszwarte plavuizen, troggewelven, voorraadvakken en trap naar de rechter gevel; de hal met marmeren vloerplaten en gebosseerde

lambrizing; de bordestrap in het trappenhuis met decoratief gesneden balusters (vooral begin- en hoekbalusters), lijstwerk in stuc tegen de onderzijde van de trapboom en vensters met gekleurd glas-in-lood; de gang en het tochtportaal met puiën voorzien van geëtst glas; de voormalige keuken met restanten van schouwboezem en -balk, witte facettegels en terrazzovloer; diverse vertrekken met rijke gepolychromeerde stucplafonds en cassetteplafond, paneeldeuren -deels met originele krukken- met geprofileerde lijstwerk en kroonlijsten, schuifdeuren met facetgeslepen glas, vouwbare paneelschuifdeuren, decoratief gesneden houten lambrizingen en diverse rijk gedecoreerde marmeren schouwen.

Waardering.

Het voormalige herenhuis is van algemeen belang. Het object bezit cultuurhistorische waarden. Het vormt als voorbeeld van een woning voor de meer welgestelden een bijzondere uitdrukking van de sociale segregatie aan het begin van de twintigste eeuw. Daarnaast vanwege het belang van de opmerkelijk langgerekte plattegrond en opzet voor de typologische ontwikkeling van het herenhuis. Het object heeft architectuurhistorische waarden vanwege de esthetische kwaliteiten van het architectonisch ontwerp, de zeer verzorgde en afwisselende ornamentiek en verfijnde detaillering van alle gevels en grote delen van het interieur. Daarnaast vanwege de bijzondere stilistische samenhang tussen het ex- en interieur.

Het object heeft ensemblewaarden als karakteristiek onderdeel van de historische bebouwing aan de Heuvel. Daarnaast omdat de representatieve status van het object nauw verbonden is met situering in stedenbouwkundige context.

Het object is van belang wegens de gaafheid van de hoofdvorm en de vele bewaard gebleven elementen uit het interieur en draagt bij tot de visuele en structurele gaafheid van de als stadsgezicht beschermde kern van Oosterhout.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis